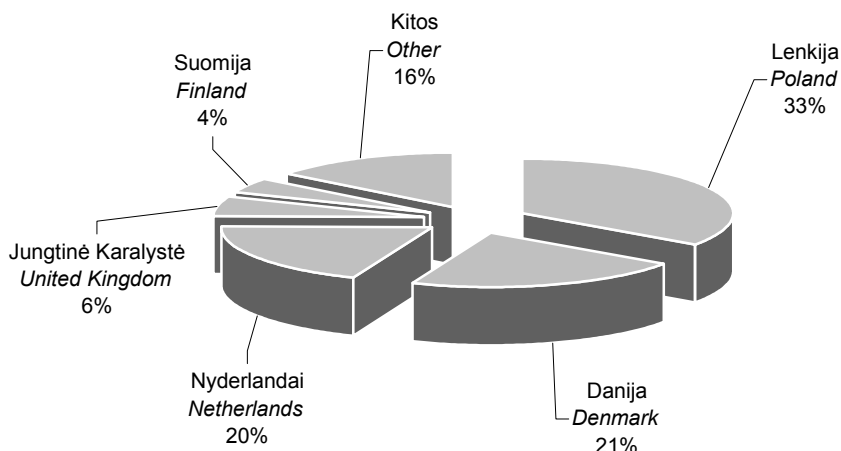

16 pav. Paukštienos importo struktūra 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais
Figure 16. Structure of poultry meat imports in January–September 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

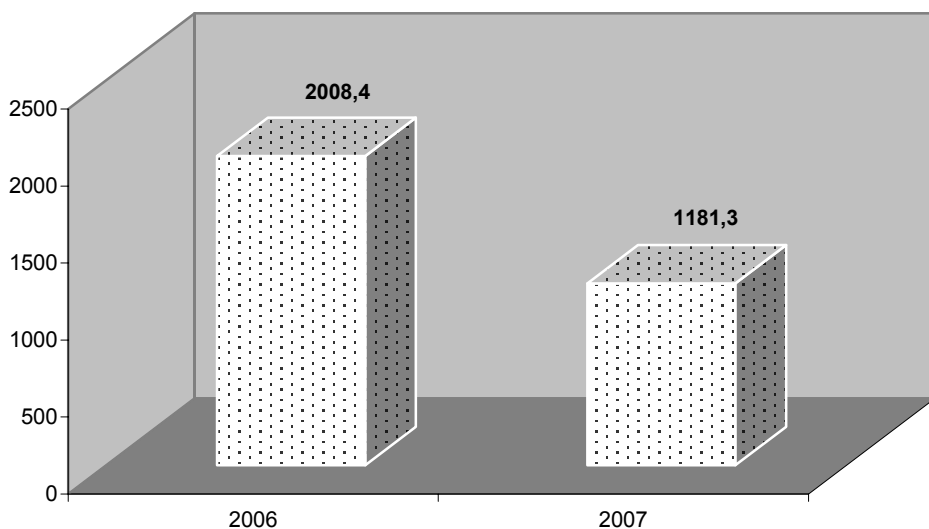
Didžiąją importuojamos, kaip ir eksportuojamos, paukštienos dalį 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais sudarė vištiena (83,2 proc.). Nemažai įvežta kalakutienos (15,7 proc.), kitų paukščių mėsos – tik apie 1 proc.

Prognozės. Nuolat augant paukščių mėsos paklausai, gamintojai ir ateityje turėtų auginti daugiau paukščių bei didinti šios mėsos gamybos apimtis. Kaip atsaką į kylančią paklausą, didėjančias paukščių auginimo sąnaudas, Lietuvoje galima numatyti tolesnį paukščių mėsos kainos kilimą.

KIAUŠINIAI / EGGS

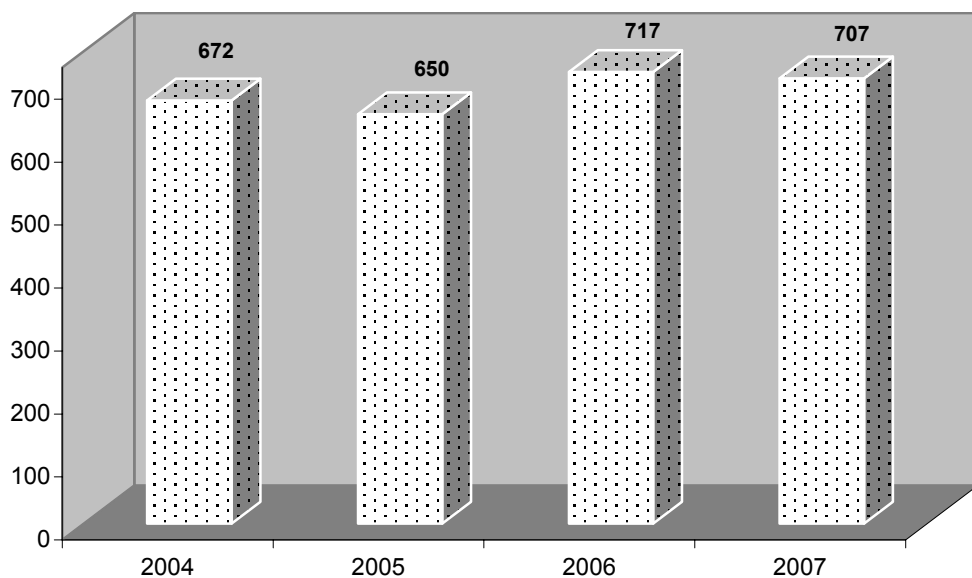
Ir ES, ir Lietuvoje pastaruoju laikotarpiu kiaušinių kainos labai išaugo. Taip nutiko dėl pasaulinėje rinkoje ypač pabrangusių grūdų, o tuo pačiu ir vištų pašarų brangimo. Nepaisant gamintojams patrauklių kainų, įvairaus apdorojimo kiaušinių gamybos apimtys mažėjo. Tam įtakos turėjo 2007 metais smarkiai kritusi šių produktų paklausa dėl išaugusių kainų. 2007 metų sausio–spalio mėnesiais parduota 41,2 proc. mažiau įvairaus apdorojimo kiaušinių nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus (1 pav.).

Vidaus rinka. Kiaušinių surinkimo apimtys Lietuvoje nuo 2005 metų išaugo. 2007-ųjų sausio–rugsėjo mėnesiais, palyginti su tuo pačiu 2005 metų laikotarpiu, kiaušinių surinkta 8,8 proc. daugiau, bet 1,4 proc. mažiau nei 2006-aisiais (2 pav.).

1 pav. Įvairaus apdorojimo kiaušinių pardavimas Lietuvoje 2006 ir 2007 metų sausio–spalio mėnesiais, t
Figure 1. Sales of eggs of different processing in Lithuania in January–October 2006 and 2007, t

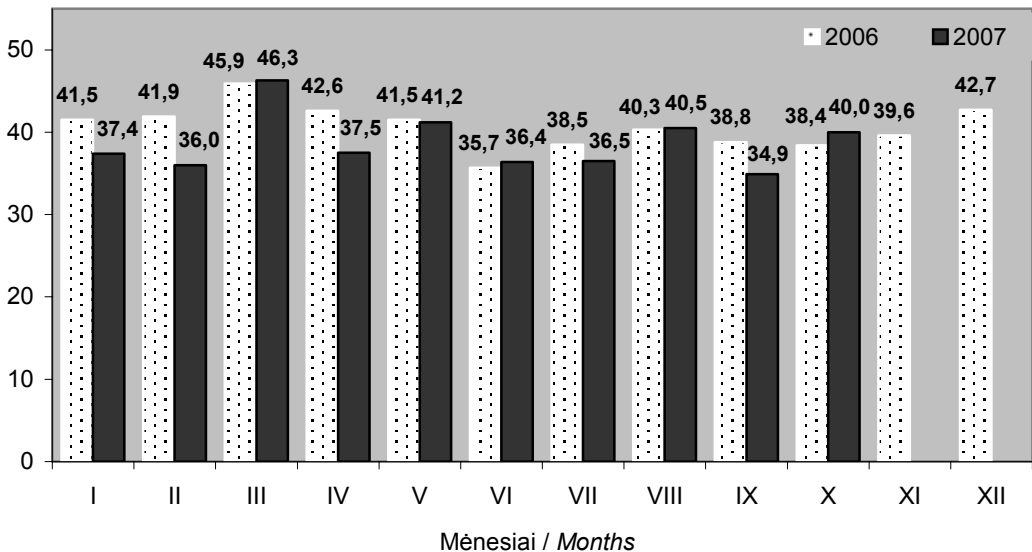
Šaltinis: ŽŪM duomenys.

2 pav. Kiaušinių surinkimas Lietuvoje 2004–2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais, mln. vnt.
Figure 2. Production of eggs in Lithuania in January–September 2004–2007, mill. pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Per 2007 metų sausio–spalio mėnesius Lietuvoje supirkta 386,7 mln. kiaušinių, t. y. 3,9 proc. mažiau nei 2005-aisiais ir 4,5 proc. – nei 2006-aisiais per tą patį laikotarpį. Kaip įprasta pastaraisiais metais, daugiausia produkcijos supirkta kovą. Vėliau supirkimo apimtys sumažėjo (3 pav.). Atskirais mėnesiais kiaušinių supirkimas priklausė nuo didžiųjų Lietuvos prekybos centrų užsakyimų. Pagal ankstesnių metų duomenis paskutiniaisiais metų mėnesiais turėtų būti superkama maždaug tiek pat kiaušinių. 2007 metais per pirmuosius devynis mėnesius mūsų šalyje supirkta tik apie 49 proc. surinktų kiaušinių, prieš metus ši dalis viršijo 51 proc., o 2005-aisiais – 55 proc.

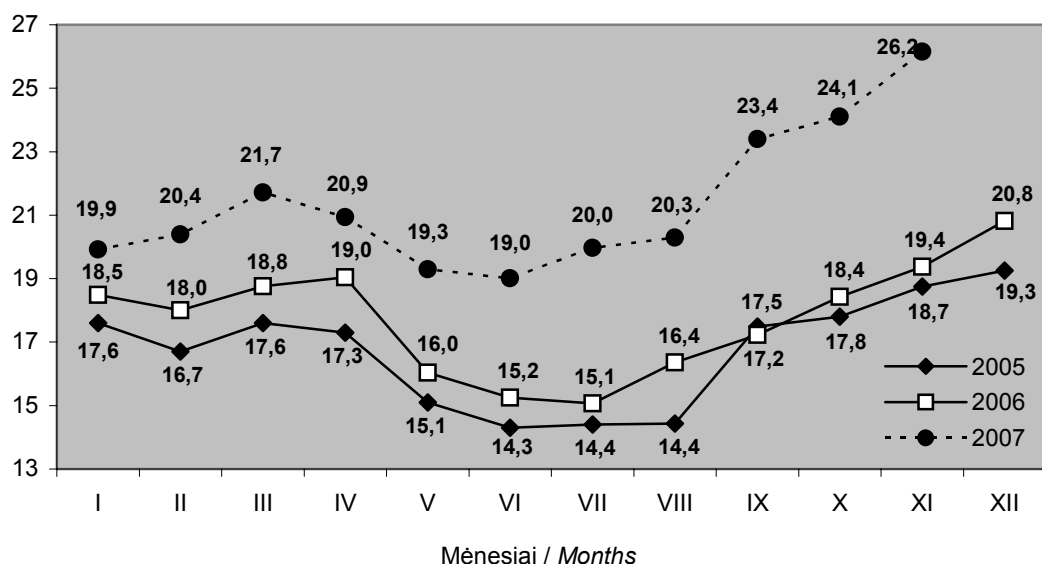
3 pav. Kiaušinių supirkimas Lietuvoje 2006 ir 2007 metais, mln. vnt.

Figure 3. Purchase of eggs in Lithuania in 2006–2007, mill. pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Vidutinės didmeninės A klasės kiaušinių pardavimo kainos 2007 metais pasiekė rekordines aukštumas. Sausio–lapkričio mėnesiais jos buvo apie 22,5 proc. didesnės nei tuo pačiu laikotarpiu 2006-aisiais ir net 29,6 proc. – nei 2005-aisiais (4 pav.). Ir L, ir M grupės kiaušiniai pabrango maždaug vienodai, atitinkamai 22,9 ir 22,5 proc. L grupės kiaušiniai kainavo vidutiniškai 2,8 proc. brangiau už M.

Didmeninės kiaušinių kainos pastaruoju laikotarpiu kilo ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje ES šalių. Per 2007 metų sausio–lapkričio mėnesius vidutiniškai ES jos buvo 15 proc. didesnės nei 2006 metais tuo pačiu laikotarpiu (1 lentelė). Labiausiai kiaušiniai pabrango Suomijoje (45,3 proc.), Ispanijoje (25,9 proc.) ir Lietuvoje (22,6 proc.), atpigo tik Maltoje (3,1 proc.). Didžiausia šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinė didmeninė kaina ES 2007 metų tiriamuoju laikotarpiu, kaip ir 2006-aisiais, buvo Švedijoje. Šioje šalyje šiemet ji 50 proc. viršijo ES vidurkį. Pigiausi kiaušiniai – Maltoje, kur jų kaina 22 proc. mažesnė nei ES vidurkis.

**4 pav. Šviežių supakuotų A klasės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos (be PVM)
Lietuvoje 2005–2007 metais, Lt/100 vnt.**

*Figure 4. Average wholesale price (VAT excl.) of fresh eggs (Class A, packed)
in Lithuania in 2005–2007, Lt/100 pieces*

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Lietuviškų kiaušinių konkurencingumas pagal didmeninę kainą 2007 metais ES dar labiau sumažėjo. Vidutinė jų kaina per vienuolika 2007 metų mėnesių buvo tik 8,2 proc. mažesnė nei ES, tačiau jos pokytis beveik 7,6 procentinio punkto didesnis. 2007 metais Lietuva pagal šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinę didmeninę kainą ES buvo tik vienuolikta, o prieš metus galėjo didžiuotis ketvirtąja vieta.

Didmeninės kainos tendencijos atsiliepė ir mažmeninei kiaušinių kainai. 2007 metų tiriamuoju laikotarpiu ji buvo didesnė 20,7 proc. nei 2006-aisiais ir beveik 39 proc. nei 2005-aisiais (5 pav.). Kiaušinių mažmeninių kainų svyravimai 2007 metais labai priminė 2006 metų situaciją.

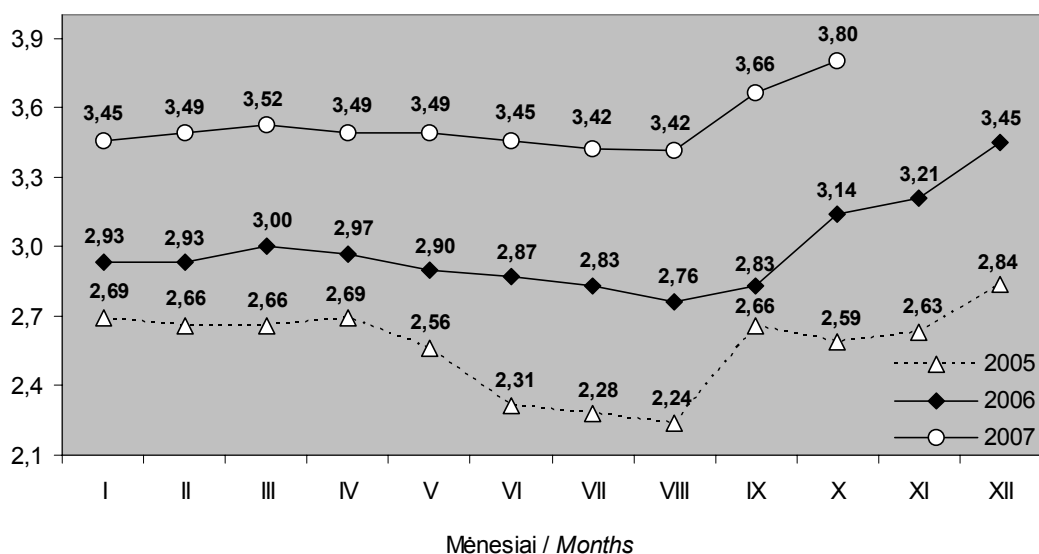
Žemės ūkio rūmų duomenimis, turguje kaimiškų kiaušinių kaina taip pat didėjo. 2007 metais šie produktai kainavo maždaug 12,4 proc. brangiau nei 2006-aisiais ir 22,7 proc. – nei 2005-aisiais tuo pačiu metu (6 pav.). Turguose ir prekybos centruose parduodamų kiaušinių kainų skirtumas mažėja. 2007 metais turguje kiaušiniai kainavo tik 0,8 proc. brangiau nei prekybos centruose, o 2006 ir 2005 metais tuo pačiu laikotarpiu šis skirtumas atitinkamai buvo 9,5 ir 15,7 proc.

Baltijos šalyse mažiausia vidutinė mažmeninė kiaušinių kaina 2007 metais buvo Estijoje (7 pav.). Mūsų šalyje bei Latvijoje ji buvo vienoda ir 20,3 proc. viršijo Estijos. Pastarojoje 2007 metų sausio–spalio mėnesiais, palyginti su 2006-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, kiaušiniai brango mažiausiai – 6,6 proc., o Lietuvoje ir Latvijoje jie pabrango atitinkamai 20,7 ir 13,4 proc. Tačiau Baltijos šalyse mažmeninių kiaušinių kainų pokyčiai buvo panašūs – iki rugpjūčio mėnesio jos beveik nekito, o vėliau šoktelėjo. Šie pokyčiai kartojo didmeninės kiaušinių kainos kitimą.

**Šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos ES valstybėse
2006 ir 2007 metų sausio–lapkričio mėnesiais, Lt/100 kg**
*Average wholesale prices of fresh eggs (L–M group) in EU countries
in January–November 2006 and 2007, Lt/100 kg*

Šalis / Country	2006	2007	Pokytis, proc. Change, %
Malta / Malta	301,32	291,96	96,9
Belgija / Belgium	258,94	314,88	121,6
Estija / Estonia	300,00	316,88	105,6
Nyderlandai / Netherlands	294,70	318,88	108,2
Bulgarija / Bulgaria		327,44	
Čekija / Czech Republic	285,90	330,44	115,6
Slovakija / Slovakia	286,53	334,87	116,9
Austrija / Austria	314,75	341,50	108,5
Prancūzija / France	285,85	342,10	119,7
Ispanija / Spain	273,18	344,03	125,9
Lietuva / Lithuania	280,74	344,15	122,6
Vokietija / Germany	292,51	344,33	117,7
Portugalija / Portugal	292,55	351,93	120,3
Latvija / Latvia	334,22	360,17	107,8
Lenkija / Poland	318,73	363,51	114,1
Rumunija / Romania		365,90	
Vengrija / Hungary	329,02	373,63	113,6
Jungtinė Karalystė / United Kingdom	361,19	382,56	105,9
Suomija / Finland	268,40	389,92	145,3
Graikija / Greece	356,81	400,07	112,1
Slovėnija / Slovenia	403,23	409,74	101,6
Kipras / Cyprus	402,62	454,50	112,9
Airija / Ireland	399,54	467,57	117,0
Danija / Denmark	471,67	487,23	103,3
Italija / Italy	456,12	517,92	113,5
Švedija / Sweden	518,13	562,20	108,5
ES / EU	325,84	374,70	115,0

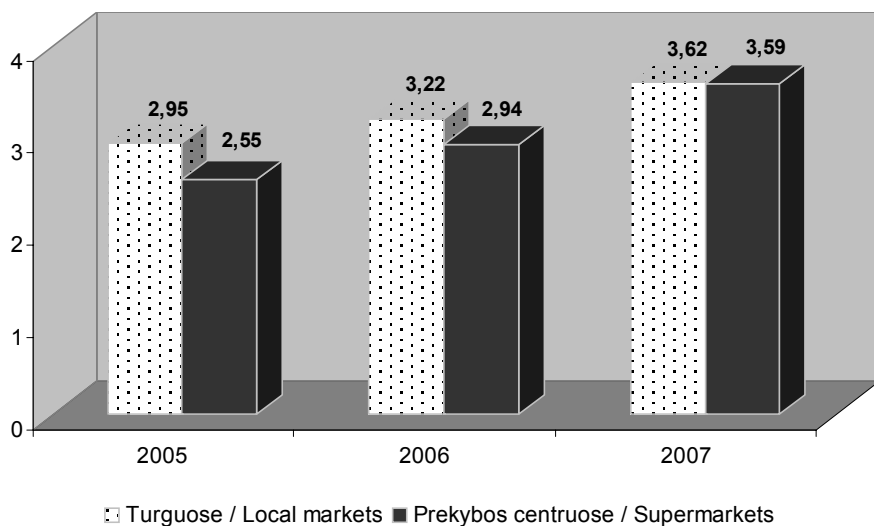
Šaltinis: ŽŪMPRIS.

5 pav. Mažmeninės kiaušinių kainos Lietuvoje 2005–2007 metais, Lt/10 vnt.
Figure 5. Retail prices of eggs in Lithuania in 2005–2007, Lt/10 pieces

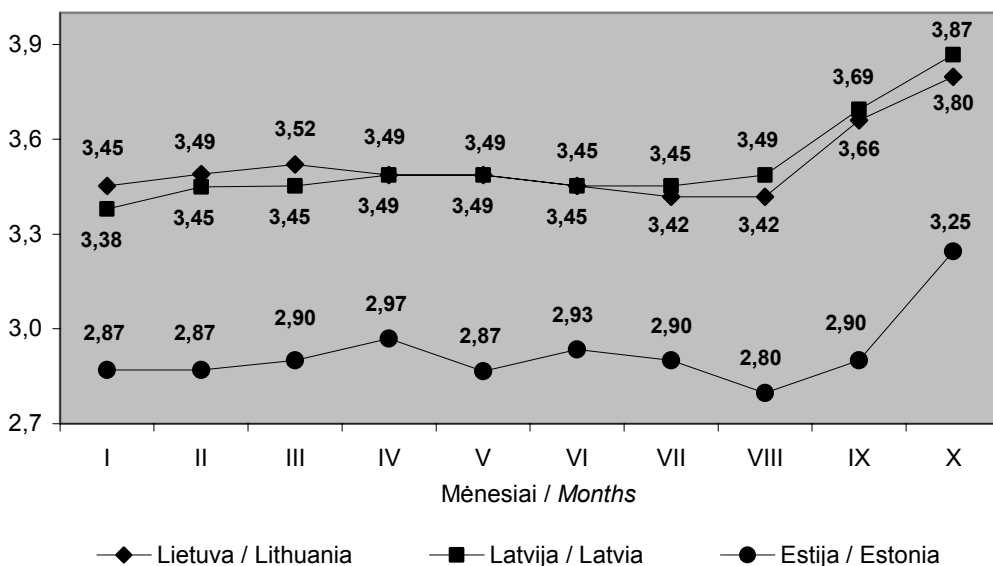
Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Užsienio prekyba. 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais užsienio prekybos naminių paukščių kiaušiniams balansas buvo teigiamas. Eksportas viršijo importą 50,6 karto. Per šį laikotarpį eksportuota apie 35,8 proc. Lietuvoje surinktų kiaušinių, t. y. 15,4 tūkst. t už 45,9 mln. Lt, arba 20 proc. daugiau kiaušinių ir už 39,4 proc. didesnę sumą nei prieš metus. Vidutinė vieno išvežtų kiaušinių kilogramo kaina buvo didesnė 0,41 Lt, arba 16,1 proc. nei 2006-aisiais tuo pačiu metu.

6 pav. Kiaušinių kainos Lietuvos turguose ir prekybos centruose 2005–2007 metais, Lt/10 vnt.
Figure 6. Prices of eggs in local markets and supermarkets in Lithuania in 2005–2007, Lt/10 pieces

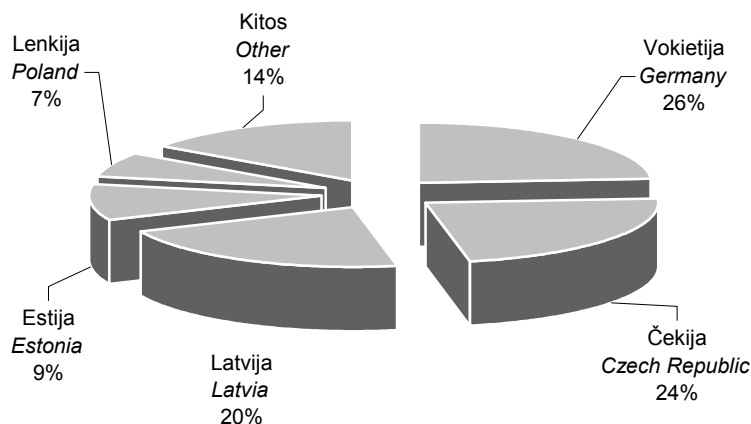
Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

7 pav. Mažmeninės kiaušinių kainos Baltijos šalyse 2007 metais, Lt/10 vnt.
Figure 7. Retail prices of eggs in the Baltic States in 2007, Lt/10 pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

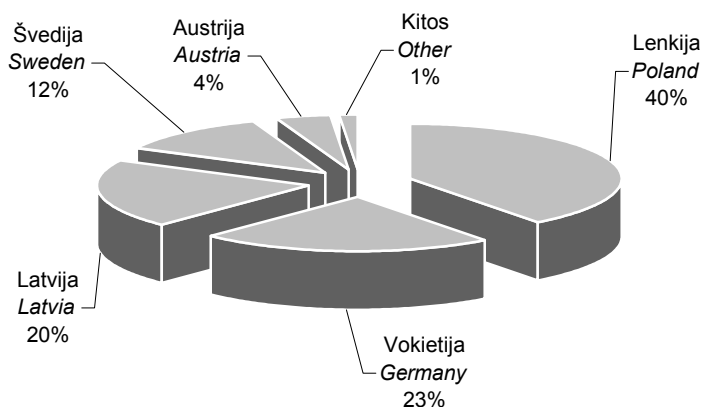
Daugiausia tiriamuoju laikotarpiu naminių paukščių kiaušinių eksportuota į Čekiją (3672,9 t), Vokietiją (3549,1 t) ir Latviją (3314,6 t) (8 pav.). Iš viso kiaušiniai iš Lietuvos išvežti į 15 ES šalių bei Rusiją ir Liberiją.

8 pav. Kiaušinių eksporto struktūra 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais
Figure 8. Structure of egg exports in January–September 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Per 2007 sausio–rugsėjo mėnesius į mūsų šalį importuota 304,3 t kiaušinių (apie 0,7 proc. Lietuvoje surinktų) už 2925,3 tūkst. Lt. Įvežta maždaug 67,5 proc. mažiau kiaušinių nei prieš metus. Tačiau vidutinė įvairaus apdorojimo vieno importuoto kiaušinių kilogramo kaina 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais buvo 4,3 Lt, arba 80 proc. didesnė nei 2006-aisiais tuo pačiu metu.

9 pav. Kiaušinių importo struktūra 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais
Figure 9. Structure of egg imports in January–September 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Daugiausia 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais naminių paukščių kiaušinių importuota iš Lenkijos (120,7 t), Vokietijos (68,6 t) ir Latvijos (61,8 t) (9 pav.). Iš viso į Lietuvą kiaušiniai įvežti iš 8 ES šalių.

Prognozės. Remiantis tuo, kad kiaušinių paklausa smarkiai krenta, prognozuojama, kad ir kainos augimo tempai turėtų lėtėti. 2008 metų kovo mėnesį, kai kiaušiniai kainuoja daugiausia, numatoma 26,2 Lt/100 vnt. didmeninė kaina. Tačiau mažmeninė kaina į didmeninės pokyčius reaguoja vėliau, todėl ji kovo mėnesį gali siekti 4,1 Lt/10 vnt.